

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9359/2022
29.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Сузана Васиљевић, адвокат из ..., против тужене Општине Блаце, чији је заступник Општински правобранилац, ради утврђења дискриминације, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1085/22 од 08.04.2022. године, у седници већа одржаној 29.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1085/22 од 08.04.2022. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1085/22 од 08.04.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Прокупљу П 2/22 од 18.02.2022. године, којом је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је тужена дискриминаторски поступала према њему, у периоду од доношења закључка од 23.05.2017. године све до истека мандата тужиоцу као члану Комисије за ..., као радном телу тужене (12.05.2020. године), најпре привременом обуставом исплате новчане накнаде коју је претходно утврдила 22.12.2016. године, а потом и обуставом исплате закључцима од 24.10.2017. године, 05.06.2020. године, односно закључком од 27.12.2018. године, иако тужена, као орган јавне власти, себе као доносиоца закључка није изузела од редукције права на наведену принадлежност, иако су статусна права свих комисија изједначена; одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се забрани даље вршење радње дискриминације тужиоца, односно понављање исте према њему; одбијен тужбени захтев којим је тражио да суд пресуду по правноснажности објави у дневном листу о трошку тужене и обавезан тужилац да туженој на име трошкова парничног поступка исплати износ од 42.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је оценио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом тужиоца указује се на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, због које се ревизија, у складу са чланом 407. став 1. тачка 1-3. ЗПП, не може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је решењем СО Блаце од 09.06.2016. године именован за члана Комисије за Закључком Комисије за административна питања СО Блаце од 22.12.2016. године, одређена је висина месечне новчане накнаде члановима и председницима комисија. Закључком од 23.05.2017. године привремено је обустављена исплата новчане накнаде свим комисијама, осим Комисије за административна питања и Комисије за међународну сарадњу, за израду стратегије и развој спорта и за планове, и то за период од априла до августа те године. Закључцима од 01.09.2017. године, 24.10.2017. године, 27.12.2018. године и 05.06.2020. године, обустављена је исплата накнаде члановима свих комисија, осим члановима Комисије за административна питања и Комисије за планове. Тужилац је био члан једне од осам комисија код тужене.

Код овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су закључили да тужилац обуставом исплате накнаде од стране тужене, није дискриминисан на основу неког свог личног својства у смислу члана 2. Закона о дискриминацији. Исплата накнаде обустављена је и другим члановима комисије чији је тужилац био члан, а и других комисија тужене, осим оне која је донела наведене закључке и Комисије за планове, а такође не постоји ни дискриминација у области рада у смислу члана 16. Закона о дискриминацији. Како није утврђено дискриминаторско поступање тужене према тужиоцу, то су нижестепени судови одбили тужбени захтев тужиоца за забрану даљег вршења радњи дискриминације, односно понављања исте, као и за објављивање пресуде у штампи о трошку тужене.

По оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су одбили тужбени захтев тужиоца, позивом на одредбе члана 2, 16. и 45. Закона о забрани дискриминације.

Одредбом члана 21. Устава Републике Србије, утврђено је да су пред Уставом и законом сви једнаки, да свако има право на једнаку законску заштиту, без дискриминације и да је забрањена свака дискриминација, непосредна или посредна, по било ком основу, а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета. Забрана дискриминације зајемчена је и међународним правним изворима - Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 14) и додатним

Протоколом бр. 12 уз Европску конвенцију, као и Међународним пактом о грађанским и политичким правима (члан 26). Закон о забрани дискриминације („Службени гласник РС“, број 22/09 и 52/21) појам дискриминације прописује у одредби члана 2. став 1. тако што изрази "дискриминација" и "дискриминаторско поступање" означавају свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима (у даљем тексту: лична својства). Дискриминација у области рада прописана је одредбом члана 16. Закона о забрани дискриминације, тако што је забрањена дискриминација у области рада, односно нарушавање једнаких могућности за заснивање радног односа или уживање под једнаким условима свих права у области рада, као што су право на рад, на слободан избор запослења, на напредовање у служби, на стручно усавршавање, професионалну рехабилитацију, на једнаку накнаду за рад једнаке вредности, на правичне и задовољавајуће услове рада, на одмор, на образовање и ступање у синдикат, као и на заштиту од незапослености (став 1). Према члану 45. став 2. истог закона, уколико тужилац учини вероватним да је тужени извршио акт дискриминације, терет доказивања да услед тог акта није дошло до повреде начела једнакости, односно начела једнаких права и обавеза сноси тужени.

Право човека је да не буде дискриминисан због било ког личног својства, пошто дискриминација негира право појединца или групе лица на једнакост са другим појединцима или групама, искључиво због њиховог личног својства. Суштинску карактеристику дискриминације представља неоправдано прављење разлике због којег је једно лице у неповољнијем положају у односу на друга лица, а извор те неједнакости мора да буде неко стварно или претпостављено лично својство, јер да би неједнак третман био дискриминација, потребно је да заснива на личном својству. Лице које тврди да је дискриминисано у односу на друга лица у истој или сличној ситуацији, а све због неког личног својства, мора да учини вероватним акт дискриминације, односно да му је због неког личног својства повређено људско или мањинско право зајемчено Уставом и то представља неопходну претпоставку да би се могла утврдити повреда начела забране дискриминације.

По налажењу Врховног суда, правилно су нижестепени судови одлучили када су одбили тужбени захтев тужиоца да се утврди да је дискриминисан од стране тужене, као и акцесорне захтеве. Код утврђеног да је тужена закључком обуставила исплату накнаде свим члановима Комисије за ..., не само тужиоцу, као и осталим члановима већине комисија код тужене, правилно су нижестепени судови закључили да у односу на тужиоца од стране тужене није дошло до неоправданог прављења разлика или неједнаког поступања, које се заснива на личним својствима. Тужилац није учинио вероватним да је због неког личног својства стављен у неповољнији положај у односу на друга лица, која су у истоветној ситуацији, тј. у односу на друге чланове како комисија којима је обустављена исплата накнаде, тако и Комисије за административна

питања која је донела закључак о обустави исплате накнаде. Чланство у комисији, чије је формирање у надлежности тужене, не представља лично својство у смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације. При тражењу заштите од дискриминације тужилац није означио које је то лично својство по којем се у односу на друге налазио у положају неравноправности.

Према изнетом, у ситуацији када је тужилац незадовољан поступањем тужене (јер је донела закључак о обустави исплате накнаде комисији чији је члан), а да при том није учинио вероватним да је такво поступање тужене у вези са неким његовим личним својством, не може се говорити о дискриминацији и дискриминаторском поступању у смислу цитираних одредби закона. То што је тужена појединим комисијама чији је оснивач, обуставила исплату накнаде, не може се сматрати актом дискриминације, с обзиром на то да се ради о поступању тужене у оквиру својих овлашћења. Због наведеног, неосновани су ревизијски наводи тужиоца да нижестепени судови нису правилно применили правила о терету доказивања, јер је тужилац довео у питање законитост поступања тужене према члановима комисија. Код чињенице да је закључком тужене исплата накнаде обустављена свим члановима комисије чији је тужилац члан, на другачији закључак не утичу наводи ревизије да је тужилац дискриминисан у области рада у смислу члана 16. Закона о забрани дискриминације.

Приликом доношења одлуке, овај суд је ценио и остале ревизијске наводе, али је нашао да су без утицаја на другачију одлуку суда, јер су у питању наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, које наводе је другостепени суд правилно оценио као неосноване и за ту оцену дао јасне и довољне разлоге, које овај суд прихвата.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**